

Beleidsvisie Sport in Soest 2018-2021

Een verenigingsperspectief van Sportfederatie Soest

Inhoud

Samenvatting.....	2
Inleiding.....	2
Algemeen sportbeleid in Soest	2
Thema 1: Accommodatie	3
Thema 2: Duurzaamheid	3
Thema 3: Innovatie	4
Thema 4: Sport & maatschappij.....	4
Thema 5: Sport & Zorg	5
Thema 6: Communicatie	5
Conclusie	5

Samenvatting

De Sport in Soest kijkt in dit document vier jaar vooruit en beschrijft haar wensen, ideeën en suggesties op het gebied van sportaccommodaties, innovatie en samenwerking met andere sectoren. Om de hoge sportparticipatie in stand te houden moeten voldoende accommodaties planmatig op NOC-NSF niveau voor breedtesport worden gehouden, in combinatie met een stabiel prijs- en tariefbeleid, zonder eigen bijdrage van verenigingen voor het standaardniveau van faciliteiten. Naast instandhouding moet er ruimte worden gecreëerd voor nieuwe sporten/activiteiten en voor nieuwe organisatie- en communicatievormen. Voor sociale en maatschappelijke binding is het belangrijk dat iedere vereniging toegang heeft tot een “thuishonk” voor sociale activiteiten. Samenwerking met andere sectoren kan goed afgestemd worden via buurtsportcoaches, die dan wel betaalbaar moeten zijn. Verenigingen zijn bij uitstek geschikt voor sociale binding en moeten de ruimte krijgen om dit te ontplooiën.

Inleiding

In dit document beschrijft de Sportfederatie Soest (SFS) haar visie op sport in de gemeente Soest en de wensen op sportgebied voor de komende jaren, vanuit het perspectief van de leden van de SFS. Deze leden vertegenwoordigen een groot deel van de sportverenigingen in de gemeente.

Sport is plezierig en zinvol. Sport verbetert sociale samenhang en integratie, stimuleert een gezond leven en draagt bij aan een gezond vestigingsklimaat voor personen en organisaties. Sporters, de gemeente Soest en het bedrijfsleven hebben een gezamenlijk belang om sport te faciliteren en optimaal te gebruiken.

Enkele algemene aspecten spelen een rol voor Soest bij de mogelijkheden en beperkingen voor sport en bewegen. Soest ligt op fietsafstand bij enkele andere grote gemeentes zoals Amersfoort en Hilversum. Soesterberg is onderdeel van de gemeente Soest maar ligt geografisch wat gescheiden. De gemeente Soest ligt naast een natuurgebied met bossen en duinen. De gemeentegrens aan het oosten strekt tot aan de Eem rivier. Op cultureel gebied is er een opmerkelijke aanwezigheid van een Gilde met een grote jaarlijkse activiteit waarin “Bewegen” ook aan bod komt.

Het actuele sportaanbod in Soest is tamelijk breed. Veel sporten worden door één of meerdere verenigingen of commerciële aanbieders vertegenwoordigd. Dat varieert van tennis tot turnen, van vechtsporten tot denksporten en van schaatsen tot zwemmen. Het niveau is over het algemeen georiënteerd op breedtesport, met zo af en toe een uitschieter naar topsport op verenigings- of individueel niveau. Door afwezigheid van zeer grote bedrijven of organisaties in de gemeente, is het niveau van sponsoring van sportclubs relatief bescheiden.

Cijfers van NOC-NSF (2016) laten zien dat het aantal sporters bij de 75 aangesloten bonden ongeveer gelijk blijft. In grote steden is er een tendens zichtbaar van een toename van het aantal solo-sporters en sporten via commerciële aanbieders. Informele “communities”, zoals hardlopen of Bootcamp via Facebook, lijken te groeien; naar verwachting ten koste van verenigingen. Er wordt een verschuiving verwacht naar relatief meer oudere deelnemers. Het 2-jaarlijkse Sportdeelname onderzoek van de gemeente Soest kan hier meer informatie over verschaffen.

Algemeen sportbeleid in Soest

Doelstellingen:

1. De hoge sportparticipatie behouden. Dit wordt gestimuleerd met een divers sportaanbod van gezonde, “open” verenigingen, commerciële aanbieders, ongeorganiseerde sport en bewegen. Het aanbod in Soesterberg dient zo breed mogelijk te blijven.
2. Het planmatig faciliteren van breedtesport. Planmatig betekent dit dat alle bestaande sportaccommodaties zijn geactiveerd op de balans, dat er wordt afgeschreven en dat er herinvesteringen plaatsvinden op basis van een transparant tienjarenplan. Daarnaast dient er financiële ruimte te zijn voor nieuwe sportinitiatieven indien hier een significante vraag naar is. Topsport is een eigen beleidszaak van een vereniging of aanbieder. Die keuze is afhankelijk van ambitie, talent, organisatie en financiering (sponsoring).
3. Een stabiel prijsbeleid. Voor verenigingen en sporters is het belangrijk er op te kunnen vertrouwen dat de prijs voor het gebruiken van sportaccommodaties stabiel is en jaarlijks niet meer stijgt dan de inflatie. De verandering van een passe-partout stelsel naar een werkelijk gebruikstarief in de afgelopen jaren heeft per saldo geleid tot een prijsverhoging voor verenigingen. De aanwezigheid van een prijsprikkel zal het gebruik van accommodaties door verenigingen zoveel mogelijk rationaliseren. Verdere verhoging van prijzen zal afbreuk doen aan de participatiegraad en diversiteit. Ook vanuit een beleidsmatig karakter is het voor verenigingen belangrijk om te kunnen bepalen welke financiële ruimte beschikbaar is voor (nieuw) beleid

waarvan de financiële effecten zich over meerdere jaren uitstrekken.

4. Een duurzame verbinding tussen Sport en inwoners van Soest. Hierbij denken we aan Onderwijs, Gezondheid en Cultuur. Verenigingen kunnen door hun sociale organisatiestructuur relatief eenvoudig betrokken worden bij deze beleidsterreinen. Laagdrempelige evenementen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen; denk hierbij aan de MTB tochten van Tempo, het Bram Bartels toernooi en de Sylvestercross etc.

Thema 1: Accommodatie

Het grootste onderwerp tussen gemeente en sportverenigingen is het beschikbaar stellen van accommodaties met een bepaalde specificatie en prijs.

Na de bezuinigingsinitiatieven op de sportbegroting in Soest in de afgelopen jaren, is het nu belangrijk een stabiele situatie te handhaven voor de lange termijn. Sportaccommodaties moeten betaalbaar zijn. Dat betekent dat een eventuele stijging van kosten voor gebruikers maximaal in lijn dient te zijn met de inflatie. Accommodaties dienen minimaal in lijn te zijn met de normen van NOC-NSF voor alle sporten.

Van oudsher wordt er door de gemeente bij grote (her)investeringen een eigen bijdrage aan verenigingen gevraagd. De criteria voor een eigen bijdrage zijn niet helder. Het is vreemd dat een huurder van accommodatie zelf mee moet investeren in onroerend goed zonder daar zelf mede-eigenaar van te worden. Daarom dient er geen eigen bijdrage van huurders gevorderd te worden voor sportfaciliteiten op NOC-NSF niveau en accommodatie voor een kantine/clubhuis. Indien er faciliteiten gecreëerd worden boven het NOC-NSF niveau, kan dit eventueel met behulp van een eigen bijdrage worden gerealiseerd. In dat geval dient de bijdrage contractueel vastgelegd te worden met een afschrijvingstermijn van de waarde, om conflicten bij wijziging of ontvlechting te voorkomen. Om financieel opportunisme bij herinvesteringen en onderhoud tegen te gaan, dient er een expliciet en transparant waarde-overzicht van nieuwwaarde, boekwaarde en afschrijvingen van alle sportaccommodaties te zijn. Voor een gezonde instandhouding van sportaccommodaties moeten de jaarlijkse investeringen minstens op het niveau van de afschrijvingen zijn. De eigenaar van het onroerend goed dient groot onderhoud te plegen zoals wettelijk omschreven.

Bij nieuwbouw of groot onderhoud streven we naar multifunctionele accommodaties die door ligging en inrichting geschikt zijn voor meerdere gebruikersgroepen overdag en 's avonds. Medegebruikers op het gebied van Onderwijs, Gezondheid en Cultuur dragen bij aan het betaalbaar houden van de faciliteiten.

De capaciteitsplanning voor met name binnensport dient gebaseerd te zijn op "normale" gebruikersuren (dus niet voor ma-vr17:00 of na 22:00 uur). Capaciteit van binnensport dient aangepast te zijn aan de verhoogde vraag in de winterperiode (korfbal, hockey, tennis) met een speelveld van normale afmetingen voor de betreffende sporten. Het jaarlijkse proces van zaaluren-verdeling moet makkelijker en aangenamer worden voor alle participanten en ondersteund worden met moderne planningsmiddelen die transparantie bevorderen. Hiermee kunnen operationele vragen en wijzigingen tijdens het seizoen beter geadresseerd worden.

Parkeervoorzieningen maken deel uit van de faciliteiten. De capaciteit dient in overeenstemming te zijn met de gebruikintensiteit.

Privatisering van sportaccommodaties is onderwerp van gesprek geweest in de afgelopen jaren en in één geval gerealiseerd op wens van de betrokken vereniging LTC. Privatisering is interessant indien dit voor zowel vereniging als gemeente positieve uitkomsten levert in termen van opbrengsten, integrale kosten, kwaliteit, gemak of vrijheid van handelen. Privatisering van clubhuizen zonder de bijbehorende sportfaciliteiten is economisch niet handig omdat het ene deel nauwelijks waarde heeft zonder het andere en de vrijheid van exploitatie of vervreemding van het onroerend goed sterk bepaald wordt door de locatie en de functie. Sportaccommodaties leggen ook een tamelijk dominant beslag op openbare ruimte. In ieder geval dient privatisering altijd op vrijwillige basis plaats te vinden.

Thema 2: Duurzaamheid

De sport in Soest streeft mede naar duurzaamheid. Wettelijk is voor sommige duurzaamheidsinvesteringen de huurder verantwoordelijk (b.v. zonnepanelen). Echter iedere vrijwilligersorganisatie opnieuw het wiel uit laten vinden is niet efficiënt. Coaching en ondersteuning vanuit de gemeente op dit gebied is wenselijk. Verlichting en verwarming zijn de grootste energieverbruikers voor een sportvereniging. In het schema voor groot onderhoud dient omschakeling naar volledige LED verlichting en verwarming op groene energie opgenomen te worden voor alle accommodaties. Bij nieuwbouw, groot- en klein onderhoud moet maximaal gebruik van duurzame en energiebesparende materialen worden gemaakt.

Thema 3: Innovatie

Het aanbod van sportactiviteiten in Soest is relatief groot. Maar naast het in stand houden van bestaande activiteiten met bijbehorende accommodaties, is het ook belangrijk om oog te hebben voor nieuwe activiteiten. Eventueel zijn daar ook nieuwe faciliteiten voor nodig. Te denken valt aan bijvoorbeeld Beachvolleybal, Beachkorfbal, 3 tegen 3 Basketbal, Skeeleren, Padel tennis, winterbanen voor tennis in Soesterberg. De natuurlijke omgeving van Soest kan wellicht beter worden benut, bijvoorbeeld door verbetering van Mountainbike paden. Het water van de Eem wordt, naast sportvissen, nog niet actief gebruikt. In de lange termijnplanning van faciliteiten dient ruimte te worden ingebouwd om nieuwe activiteiten te kunnen ontwikkelen.

Ook verenigingen en andere aanbieders van sport moeten innoveren in hun aanbod om relevant te blijven. Sporters beginnen zich steeds meer als consumenten te gedragen. Naast het traditionele aanbod van training en competitie kan daarom gedacht worden aan de ontwikkeling van wat vrijblijvendere vormen van sportbeoefening.

Op nationaal niveau wordt nagedacht over flexibiliteit en transitie in sport onder de titel Sportify¹. De verwachting is dat mensen zich allengs minder lang willen binden en sport als een service beschouwen. Het ene kwartaal tennis, het volgende kwartaal fitness en dan eens een paar maanden intensief mountainbiken. Het voordeel van flexibilisering van sportaanbod is dat afvallers, geblesseerden, zorgcliënten en nieuwe bewoners makkelijker aansluiting kunnen vinden bij sport en uit kunnen proberen wat in hun specifieke levensfase het beste bij hen past. Soest dient voorop te lopen bij de lokale ontwikkeling van dit concept. Hier kan ook aansluiting gezocht worden met de zorgsector.

Een eerste stap met Sportify kan bijvoorbeeld gemaakt worden door met alle sportaanbieders in Soest periodiek een algemene, korte, kennismakingsperiode aan te bieden tegen gereduceerd tarief. Een platform voor centrale coördinatie en communicatie is hiervoor noodzakelijk.

Thema 4: Sport & maatschappij

Sport is een niet weg te denken onderdeel van onze maatschappij. Met betrekking tot Onderwijs moet het programma "Kies je Sport" worden voortgezet. Verenigingen kunnen ondersteunen bij het organiseren van schooltoernooien. Naast aandacht voor de fysieke veiligheid rondom sportterreinen (overlast, intimidatie) moet ook de sociale veiligheid binnen de sport verder ontwikkeld te worden. De sport kan zich daarvoor aansluiten bij gemeentelijk beleid op het gebied van respectvolle omgang met diversiteit. Ook de diverse sportbonden bieden hiervoor programma's aan waar sportverenigingen zich bij aan kunnen sluiten. Wij stellen voor om deze programma's waar mogelijk te combineren en onderdeel te maken van het gemeentelijk sportbeleid.

Er is landelijk veel te doen over het thema seksueel misbruik en intimidatie. Op lokaal niveau moeten sportbesturen zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden op dit gebied en adequate plannen en beleid hebben hoe hier mee om te gaan. Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) moet gratis verkrijgbaar zijn met een eenvoudige procedure.

Verenigingen hebben een enorme sociale bindingsfunctie die gestimuleerd moet worden. De aanwezigheid van een laagdrempelig "thuishonk" voor iedere vereniging draagt hiertoe bij. Voor grotere verenigingen is dit al goed geregeld. Het zijn de kleinere verenigingen (b.v. de denksporten) die hier problemen hebben. Iedere binnensportaccommodatie moet beschikken over een clubhuismogelijkheid. Het gebruik van een sportkantine moet niet te veel bekneld worden door regels. Gezelligheidsavonden ter versteviging van de clubbinding moeten makkelijk mogelijk zijn zonder als ingewikkeld ervaren procedures.

Sociale binding betekent ook dat sporters met een minimum inkomen gebruik moeten kunnen maken van een draagkrachtregeling. De huidige aanvraagprocedure blijkt een drempel te zijn voor deze doelgroep. Om deze schroom weg te nemen dient binnen de wettelijke mogelijkheden gekeken te worden of de sportvereniging een rol kan spelen in de eerste fase van dit aanvraagproces.

Het zwembad in Soest wordt gebruikt voor zowel sport (zwemmen, waterpolo, triatlon), als onderwijs (zwemles) als voor recreatie. In toenemende mate worden in kleine gemeenten zwembaden gesloten omdat de exploitatie niet vol is te houden. Er dient reeds nu vooruitgekeken te worden hoe we deze fraaie faciliteit in Soest in stand kunnen houden.

Sportevenementen dragen bij aan het saamhorigheidsgevoel binnen een gemeente. De jaarlijkse Sylvestercross is van

¹ <http://www.sportenstrategie.nl/2017/sportbeleid/ontwikkelingen-en-prioriteiten/met-sportify-willen-we-vraag-en-aanbod-in-de-sport-bij-elkaar-brengen/>

nationale allure, past fraai bij de geografische ligging van Soest en verdient structurele ondersteuning.

Op cultureel gebied is er een bijzondere situatie met de aanwezigheid van het Gilde. Tijdens het jaarlijkse Gildefeest is er structureel ruimte in het programma voor bewegen en sport. Nieuw daarin is een apart programmaonderdeel met aandacht en fundraising voor Mindervaliden-sport. Mogelijk is dit het begin van een structureel deel-evenement waar de reguliere sport, mindervaliden-sport en cultuur elkaar ontmoeten en elkaar versterken.

De activiteiten op het gebied van mindervaliden komen ook tot uitdrukking in de G-sport. Denk behalve aan trainingen voor G-sporters bij verschillende verenigingen ook aan evenementen als het jaarlijkse Bram Bartels voetbaltoernooi, een G-honkbaldag en een landelijke sportdag voor kleine mensen.

Evenementen dragen bij aan sociale cohesie en zijn belangrijk voor zowel de sport als voor de gemeente om zich te manifesteren. De organisatie van evenementen moet zo eenvoudig mogelijk zijn met zo min mogelijk versnippering voor b.v. de aanvraag van vergunningen. Een standaard draaiboek is gewenst om de organisatie eenvoudig en efficiënt te laten verlopen.

De tweejaarlijkse Soest-Soest sportuitwisseling staat wat onder druk vanwege de drukke programma's van sportverenigingen en vrijwilligers. Er is in andere sectoren bij deze uitwisseling meer inzet van middelbare scholieren. Mogelijk kan dit worden uitgebreid tot de sector sport.

Landelijk is er aandacht voor de ontwikkeling van "Open sportverenigingen". Hieronder wordt verstaan verenigingen die vraag- en buurtgericht zijn, ondernemend en samenwerkend met onderwijs, zorg, welzijn, cultuur en bedrijfsleven. Buurtsportcoaches fungeren als schakel tussen sport en de overige domeinen. Zij kunnen individuele verenigingen ondersteunen op het vlak van organisatie en financieel beleid indien gevraagd. In de praktijk is de behoefte aan ondersteuning op dit vlak het grootste bij de kleinere verenigingen. Er van uitgaande dat gemeentelijk beleid bijdraagt aan sociaal maatschappelijke doelen en dus geld waard is, moet deze dienstverlening in eerste instantie gratis zijn voor clubs. Indien er aanwijsbare groei van inkomsten of daling van kosten toe te wijzen is aan de interventie van een buurtsportcoach kan naar rato een tarief in rekening worden gebracht.

Thema 5: Sport & Zorg

Sport en bewegen spelen onmiskenbaar een rol in moderne zorgverlening. Op het gebied van obesitasbestrijding is dat over het algemeen wel duidelijk, maar er zijn ook andere zorgproblemen. Zowel preventief als curatief wordt verbinding gezocht met zowel de georganiseerde sport, als ook met informele sportcommunities. Het gaat er dan om de zorgvraag te verminderen en instroming in dure collectieve regelingen te beperken. Er is geen sportbestuurder die niet open staat om kwetsbaren en zorgbehoevenden te helpen waar mogelijk. Vanwege het specifieke karakter van deze problematiek ligt het voor de hand dat de zorgsector het voortouw neemt bij het aanreiken van ideeën en initiatieven op dit vlak.

Thema 6: Communicatie

Sport, zorg, cultuur en verenigingen creëren een groot en dynamisch aanbod van activiteiten en mogelijkheden. De hoeveelheid is zelfs dusdanig groot, dat het voor veel inwoners moeilijk is om dit bij te houden, om aan te haken en om te participeren. Steeds minder mensen lezen een papieren krant en het is niet reëel om te verwachten dat iedereen regelmatig zelf een website bezoekt. Het verdient aanbeveling om een modern communicatieplatform op smartphone te ontwikkelen binnen de gemeente waarbij men kan kiezen van welke informatie men op de hoogte gehouden wil worden. Een soort Blendle voor gemeentelijk nieuws, sport, cultuur en zorg.

Conclusie

Het is inherent aan sport om doelen te stellen en te willen verbeteren. Dat geldt ook voor beleid. In de zes bovenstaande thema's is aangegeven hoe we dat kunnen doen in Soest.